

Sygn. akt I ACa 664/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Sławomir Jamróg (spr.)
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess SSA Marek Boniecki
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2019 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa P. J. (1)

przeciwko A. D.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, wydanie lokalu i o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 14 grudnia 2017 r. sygn. akt I C 1779/16

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokat A. N. kwotę 3.321 zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden złotych), w tym 621 zł podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

SSA Jerzy Bess SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki

Sygn. akt I ACa 664/18

UZASADNIENIE

Powód P. J. (1) w ostatecznie sprecyzowanym żądaniu pozwu kierowanym przeciwko A. D. wniósł o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego dla K. I Wydział Cywilny z dnia 28 lipca 2015 r., sygn. akt (...) zwrot przez pozwanego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K. znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...), lub zapłatę kwoty 172500 zł za bezprawną sprzedaż w/w mieszkania przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla K. w K. na rzecz osoby trzeciej a także o zasądzenie kosztów postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko powód wskazał, iż z wniosku wierzycieli (...) S.A., N. J., M. J. (1) i E. B. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla K.wK. A. D. (pozwany) wszczął przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne, sygn. akt (...) w ramach którego w dniu 9 czerwca 2015 r. sprzedał na rzecz „swojego kolegi” W. H. (i jego małżonki) należące do powoda spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...) w K. pozostającego w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w K.. Następnie prawomocnym postanowieniem z dnia 28 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy dla K. w K. przysądził na rzecz w/w nabywcy (i jego małżonki) w spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu. Powód zarzucił, iż w toku toczącego się postępowania egzekucyjnego, na żadnym jego etapie, nie został pouczony przez pozwanego Komornika Sądowego o przysługujących mu prawach, w tym o prawie do otrzymania lokalu socjalnego, pomimo takiego obowiązku prawnego wynikającego z art. 999 § 1 zd. trzecie k.p.c. w zw. z art. 791 § 3 k.p.c. W rezultacie w dniu 4 kwietnia 2016 r. powód został „bezprawnie” eksmitowany w mieszkania przy ul. (...) w K., przy czym jednocześnie = zamiast lokalu socjalnego -wskazano mu pomieszczenie tymczasowe znajdujące się w (...) przy ul. (...) w K.. Według powoda, przy okazji eksmisji doszło również do utraty przez niego znajdujących się w w/w mieszkaniu ruchomości, za co odpowiedzialność ponosi pozwany.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie kosztów procesu

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo pkt I) i przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie adwokat A. N. kwotę 8.856 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu (pkt II).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowił następujący stan faktyczny:

Pismem z dnia 10 grudnia 2013 r. powód P. J. (1) został zawiadomiony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla K. wK. A. D. (pozwanego w niniejszej sprawie), że z wniosku wierzyciela tj. małoletniej N. J. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową matkę A. S. została wszczęta egzekucja ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w K., znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w K.. Pismem z dnia 2 stycznia 2014 r. powód został zawiadomiony przez w/w Komornika Sądowego, że także z wniosku wierzyciela M. J. (1) została wszczęta egzekucja z przedmiotowego spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Podstawę wszczęcia wymienionych egzekucji stanowił tytuł wykonawczy, tj. wyrok Sądu Rejonowego dla K. z dnia 10 lipca 2008 r., sygn. akt (...) Ostatecznie krąg wierzycieli powoda uległ poszerzeniu o E. B. i (...) S.A. Postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi (sygn. akt(...)) było przez pozwanego prowadzone pod nadzorem Sądu Rejonowego dla K. w K. (sygn. akt(...)). Prawomocnym postanowieniem z dnia 9 czerwca 2015 r., sygn. akt (...), Sąd Rejonowy dla K. w K. w efekcie przeprowadzonej licytacji udzielił przybiccia w/w spółdzielczego prawa do lokalu na rzecz małżonków W. i I. H. na prawa wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej. Prawomocnym postanowieniem z dnia 28 lipca 2015 r., sygn. akt (...), Sąd Rejonowy dla K. w K. przysądził wyżej opisane prawo do lokalu na rzecz małżonków W. i I. H. na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej. W dniu 21 stycznia 2016 r. nabywcy licytacyjni W. i I. H. złożyli wniosek o dokonanie eksmisji powoda z zajmowanego przez niego lokalu. W piśmie z dnia 27 stycznia 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla K.w K. wezwał powoda do dobrowolnego wykonania obowiązku wynikającego z w/w postanowienia o przysądzeniu lokalu, czego powód w określonym terminie nie uczynił. Wobec powyższego pozwany Komornik wyznaczył termin czynności eksmisji na dzień 4 kwietnia 2016 r., którą to czynność w konsekwencji wykonano. Wierzyciel wskazał przy tym pomieszczenie tymczasowe znajdujące się w (...) (...) przy ul. (...) w K.. W dniu 17 lutego 2016 r. powód złożył skargę na czynności podjęte przez pozwanego Komornika Sądowego polegające na kontynuowaniu postępowania egzekucyjnego w sprawie o sygn. akt (...) a w szczególności wezwanie dłużnika do dobrowolnego opróżnienia z rzeczy i wydania wierzycielowi w stanie wolnym lokalu przy ul. (...). W skardze powód wskazał ponadto, iż na skutek doznanego wypadku przy pracy jest osobą niepełnoprawną, cierpiącą na urazy głowy, padaczkę pourazową, zespół psychoorganiczny depresyjno-lękowy oraz wieloogniskowe uszkodzenie UON powód poinformował również, że od 1998 r. pozostaje na rencie i korzysta z pomocy socjalnej. Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2016 r., sygn. akt (...) Sąd Rejonowy dla K. w K. złożoną przez powoda skargę oddalił.

Na żadnym etapie postępowania egzekucyjnego powód nie został pouczonej przez pozwanego Komornika Sądowego o prawie do otrzymania lokalu socjalnego. W dniu 4 kwietnia 2016 r. miała miejsce czynność eksmisji pod adresem: K., ul. (...), w której powód uczestniczył w charakterze dłużnika. Wszystkie ruchomości, które znajdowały się w lokalu pod tym adresem zostały rozdysponowane w ten sposób, że meble kuchenne oraz zawartość piwnicy przewieziono do magazynu przy ul. (...) w K., przy czym powód został wezwany do ich odbioru w terminie 30 dni pozostałe ruchomości, które znajdowały się w mieszkaniu zostały zgodnie z wnioskiem powoda przetransportowane pod adres: K., ul. (...), pod który to adres udał się również powód, który nie skorzystał z zapewnionego przez wierzyciela pomieszczenia tymczasowego. Żadne ruchomości nie zostały przez Komornika zajęte.

Przy tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Okręgowy odwołał się do treści art. 415 k.c. w zw. z art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz poglądów orzecznictwa i wskazał, że odpowiedzialność odszkodowawcza komornika za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych w sprawach cywilnych jest odpowiedzialnością deliktową, której przesłanką jest działanie lub zaniechanie niezgodne z prawem. Zgodnie z ogólnym rozkładem ciężaru dowodu wynikającym z art. 6 k.c. powód miał obowiązek wykazać bezprawność działania lub zaniechania pozwanego komornika przy egzekucji ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K., w efekcie której prawo to zostało sprzedane podczas licytacji w dniu 9 czerwca 2015 r., a w dniu 28 lipca 2015 r. Sąd Okręgowy uznał, że żaden przepis obowiązującego prawa nie uprawniał komornika sądowego do wstrzymania się z wykonaniem obowiązku określonego w tytule wykonawczym, skoro z tytułu wykonawczego nie wynikało uprawnienie dłużnika do otrzymania lokalu socjalnego. Komornik nie był uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem, lecz był obowiązany podjąć czynności zmierzające do wykonania tytułu. Stosownie do treści art. 999 § 1 zd. 2 k.p.c., prawomocne postanowienie o przysądzeniu własności jest tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności. W orzecznictwie sądowym ugruntowany jest pogląd, iż nie ma żadnych podstaw do tego, aby w postanowieniu o przysądzeniu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu sąd orzekał o uprawnieniu do lokalu socjalnego (por. wyrok SN z dnia 19 listopada 2009 r., IV CSK 238/09, Legalis nr 210596). Brak jest więc podstaw do wyprowadzenia naruszenia obowiązujących norm prawnych z braku pouczenia powoda o rzekomym prawie do otrzymania lokalu. W ocenie Sądu, powód nie wykazał również, aby to na skutek działań pozwanego doszło do utraty ruchomości znajdujących się w lokalu przy ul. (...) w K., z którego powód został eksmitowany. Z poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, iż wszystkie ruchomości, które znajdowały się w lokalu pod w/w adresem zostały rozdysponowane w ten sposób, że meble kuchenne oraz zawartość piwnicy przewieziono do magazynu przy ul. (...) w K., przy czym powód został wezwany do ich odbioru w terminie 30 dni pozostałe ruchomości, które znajdowały się w mieszkaniu zostały zgodnie z wnioskiem powoda przetransportowane pod adres: K., ul. (...), gdzie udał się powód. Żadne ruchomości nie zostały przez Komornika zajęte w toku egzekucji. Powyższe ustalenia potwierdzają w szczególności zapisy protokołu sporządzonego z przebiegu czynności eksmisji, którego kopia została dołączona do akt sprawy (k.91). Twierdzenia powoda o utracie, zniszczeniu czy nawet kradzieży jego rzeczy przez pracowników kancelarii komorniczej są całkowicie gołosłowne. Pozwany nie działał w sposób bezprawny, albowiem jego działania były zgodne z przepisami kodeksu postępowania cywilnego. Prawdliwość podejmowanych przez pozwanego komornika czynności była weryfikowana przez sąd rejonowy na etapie rozpoznawania skarg powoda na czynności komornika. Wobec ustalenia, iż zachowanie pozwanego nie było bezprawne, nie było podstaw do badania dalszych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, tj. szkody i jej wysokości, a także związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem pozwanego a szkodą niezależnie od tego powództwo odszkodowawcze podlegało bowiem oddaleniu.

Odnosząc się do roszczenia o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Rejonowego dla K. w K.z dnia 28 lipca 2015 r., sygn. akt (...) Sąd wskazał, że powództwo to nie zostało zgłoszone przeciwko podmiotom posiadającym legitymację bierną w tym zakresie. Jako podstawę prawną swojego roszczenia powód wskazał art. 840⁽²⁾ w zw. z art. 840 k.p.c. (regulujący tzw. powództwo opozycyjne) podkreślając, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wobec którego zobowiązanie nie może być egzekwowane. Sąd Okręgowy odwołał się do poglądów doktryny i orzecznictwa sądowego (przywołując wyrok SN z 26 lipca 1972 r., III

CRN 157/72, OSNC 1973, Nr 4, poz. 69) , iż powództwo opozycyjne powinno być wytoczono przeciwko wierzycielowi, a przy wielości wierzycieli, którym wspólnie przysługują uprawnienia wynikające z tytułu wykonawczego, powinno być wytoczone łącznie przeciwko wszystkim tym wierzycielom w takiej sytuacji zachodzi bowiem wypadek współuczestnictwa koniecznego po stronie pozwanej. W realiach przedmiotowej sprawy powód powinien swoje roszczenie zgłosić więc przeciwko wszystkim wierzycielom, których wnioski zainicjowały postępowanie egzekucyjne prowadzone przez pozwanego Komornika, a więc N. J., M. J. (2), E. B.i (...) S.A. W tym stanie rzeczy, powództwo o pozbawienie wykonalności wykonawczego wytoczone przez powoda należało oddalić. Ponadto Sąd Okręgowy wskazał, że powództwo przeciwegzekucyjne może być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje możliwość spełnienia tytułu wykonawczego. W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy świadczenie objęte tytułem wykonawczym zostało wyegzekwowane. W tym stanie rzeczy w związku z brakiem legitymacji biernej pozwanego, powództwo w tej części oddalono bez badania pozostałych przesłanek ustawowych określonych w art. 840 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniósł powód zaskarżając orzeczenie w całości , zarzucając:

1) naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 217 § 1 i 2 k.p.c w zw. z art. 227 k.p.c w zw. z art. 299 k.p.c w zw. z art. 224 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z zeznań świadka Z. J. oraz z przesłuchania stron, podczas gdy dowody te miały doprowadzić do wykazania, że rzeczy należące do P. J. (1) (m.in. odrestaurowana XIX w. szabla (o wartości 2.000 zł), pamiątkowa katana (o wartości 350 zł), tableau medalowego z oryginalnymi orderami (o wartości 2.000 zł), ekspres do kawy i miksera (o wartości 250 zł), komplet narzędzi samochodowych (o wartości 500 zł), odkurzacz samochodowy (o wartości 250 zł), zegarek firmy (...)) (o wartości 1.200 zł)) zostały utracone w wyniku zawnionego działania komornika,

2) naruszenie prawa materialnego, a to art. 415 k.c. w zw. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez ich błędną wykładnię wskutek uznania, że art. 999 § 1 k.p.c. w zw. 2 art. 791 § 3 k.p.c. w zw. 2 art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu cywilnego nie stanowi normy obligującej komornika do poinformowania dłużnika, spełniającego kryteria przyznania lokalu socjalnego, o przysługujących mu prawie do takiego lokalu, i możliwości wytoczenia przez dłużnika powództwa przeciwegzekucyjnego, a w konsekwencji błędne uznanie, że zaniechanie komornika, co do pouczenia dłużnika w

tym zakresie nie było bezprawne.

Powód wniósł o :

- dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu:

- z zeznań świadka Z. J., z przesłuchania powoda P. J. (1)

na okoliczność przebiegu czynności polegającej na eksmisji powoda z lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K., w tym w szczególności utraty przez powoda ruchomości w toku prowadzenia czynności egzekucyjnych oraz ich wartości informowania przez P. J. (1) strony pozwanej o sytuacji życiowej dłużnika uzasadniającej przyznanie prawa do lokalu socjalnego, braku pouczenia przez pozwanego o uprawnieniach przysługujących powodowi na podstawie art. 791 k.p.c.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny uznał w zasadzie za własne ustalenia Sądu Okręgowego i zważył co następuje:

Niewątpliwie przesłanką do przyjęcia odpowiedzialności deliktowej pozwanego konieczne było wykazanie przez powoda bezprawności działania lub zaniechania komornika. Należy wskazać , że egzekucja z własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu została wszczęta w 2013r. a więc już po wejściu w życie nowelizacji wynikającej z ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2011.233.1381). Nowe brzmienie art. 991§1 k.p.c. wprost określa, że postanowienie o przysądzeniu własności jest także tytułem wykonawczym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości i opróżnienia znajdujących się na tej nieruchomości pomieszczeń bez potrzeby nadania mu klauzuli wykonalności oraz nakazuje stosować odpowiednio przepis art. 791 k.p.c. Z tytułu nie wynikało prawo dłużnika do lokalu socjalnego lub zamiennego,

stąd co do zasady zgodnie z art. 1046§4 k.p.c. dłużnik po wezwaniu do dobrowolnego wykonania obowiązku mógł zostać eksmitowany do pomieszczenia tymczasowego lub lokalu. Zgodnie jednak z art. 791§3 k.p.c. przepisy dotyczące wydania nieruchomości lub opróżnienia lokalu nie wyłączają praw określonych przepisami o ochronie lokatorów oraz praw, które są skuteczne wobec wierzyciela. Regulacja zawarta w tym przepisie ma odpowiednie zastosowanie do egzekucji ze spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego (art. 17¹³ ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych).

Zgodnie art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. cywilnego (t.j. Dz.U.2014.150) obowiązującym w dacie czynności komornika jeżeli w toku postępowania egzekucyjnego okaże się, że obowiązkiem opróżnienia lokalu objęta jest osoba, o której mowa w art. 14 ust. 4, komornik powinien zawiadamiać tę osobę, że może ona wystąpić z powództwem o ustalenie uprawnienia do lokalu socjalnego w terminie, o którym mowa w ust. 2, zawiadamiać prokuratora a w razie wytoczenia powództwa, sąd powinien nakazać wstrzymanie wykonania opróżnienia lokalu do czasu zakończenia postępowania w sprawie o ustalenie uprawnienia do lokalu socjalnego. Dłużnik był lokatorem w rozumieniu ustawy o ochronie praw lokatorów otrzymującym rentę po potrąceniu rentę w wysokości 357,57 zł (k-21) . Norma ta jednak odnosiła się do sytuacji określonej w art. 35 ust. 1, w której przed dniem wejścia w życie ustawy o ochronie praw lokatorów osoba została objęta orzeczeniem sądowym, chociażby nieprawomocnym, nakazującym opróżnienie lokalu, a orzeczenie to lub decyzja nie zostały wykonane przed dniem wejścia w życie ustawy. Nie uchylało to samej możliwości wytoczenia powództwa o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c. Stanowisko o możliwości wytoczenia powództwa o ustalenie prawa do lokalu socjalnego przez osobę która na skutek egzekucji utraciła własnościowego spółdzielcze prawo do lokalu i w stosunku do której prowadzone było na podstawie tytułu wykonawczego określonego w art. 999 § 1 k.p.c. zostało wyrażone nawet w sytuacji gdy nie istniała jeszcze podstawa do stosowania art. 791 k.p.c. (por. uchwałę z dnia 8 grudnia 2017 r. sygn. akt III CZP 75/17 OSNC 2018/9/87).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego istniało więc prawo wytoczenia powództwa o ustalenie. Nie istniał jednak w takim przypadku ustawowy obowiązek pouczenia powoda o takim uprawnieniu. Tu jednak należy zaznaczyć, że nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia okoliczność: oddalenia skargi na czynność Komornika postanowieniem z dnia 28 lipca 2015r. sygn. akt (...) 29 grudnia 2015r. oraz oddalenia zażalenia postanowieniem z dnia 29 grudnia 2015 sygn. akt(...)skoro orzeczenia te nie dotyczyły weryfikacji prawidłowości czynności podejmowanych przez komornika dokonanych po wezwaniu do dobrowolnego wykonania wyroku. Natomiast działania komornika na etapie obowiązku opuszczenia lokalu były weryfikowane przez Sąd Rejonowy w postanowieniu z dnia 8 kwietnia 2016r., gdzie zwracano wprawdzie uwagę na kwestie informacyjne jednak nie wskazywano na konieczność pouczenia o możliwości wytoczenia powództwa o ustalenie. Znaczenie ma też okoliczność wskazana w uzasadnieniu postanowienia z dnia 25 listopada 2016r. sygn. akt (...) (k.66 akt (...)) o prowadzonym nadzorze nad czynnościami komornika. W ramach czynności nadzoru nie uznano konieczności wydania organowi egzekucyjnemu zarządzeń w trybie art. 759§2 k.p.c. i nie stwierdzono naruszenia prawa przez komornika. Rozporządzenie Ministra sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach o opróżnienie lokalu lub pomieszczenia albo o wydanie nieruchomości (Dz.U.2012.11) nie nakładało obowiązku pouczenia o możliwości wytoczenia powództwa w sytuacji, gdy z tytułu wykonawczego nakazującego opróżnienie lokalu służącego zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika nie wynikało prawo dłużnika do lokalu socjalnego lub zamiennego, a trzeba uwzględnić, że właśnie te przepisy nałóżły na Ministra Sprawiedliwości obowiązek uwzględnienia ochrony przed bezdomnością osób eksmitowanych (art. 1046§11 k.p.c.). Jakkolwiek więc ewentualne ustalenie w odrębnym postępowaniu praw do lokalu socjalnego mogło stanowić podstawę do wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego, co jednak nie łączy się z obowiązkiem komornika udzielania dodatkowych pouczeń prawnych. Na podstawie art. 23 ówczesnie obowiązującej ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U.2011.231.1376 j.t. ze zm) komornik był obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności. Odpowiedzialność za zaniechanie wymaga jednak wykazania obowiązku działania. Trudno zaś przyjąć by w ramach ogólnego obowiązku konieczności ochrony przez komornika interesów osób trzecich komornik miał obowiązek doradztwa prawnego, szczególnie w aspekcie faktu, że dłużnik korzystał na tamtym etapie z profesjonalnej pomocy prawnej adwokata J. B. i wytoczył powództwo przeciwegzekucyjne, na co powoływał się w skardze. Nie można kształtować per analogiam do art. 35 ustawy o ochronie praw lokatorów obowiązków komornika w sytuacji norm szczególnych określających zakres

pouczeń organu egzekucyjnego. Te zaś nie przewidywały obowiązku pouczenia, na które powołuje się skarżący. Tym samym słuszne było stanowisko Sądu Okręgowego, że nie można przyjąć bezprawności działania komornika, który wykonał egzekucję obowiązku opróżnienia lokalu.

Powód ponadto twierdził, że został okradziony przez pracowników komornika z rzeczy w czasie transportu. Badanie jednak okoliczności kradzieży w czasie transportu nie było konieczne w aspekcie okoliczności, że egzekucja z innych przedmiotów toczyła się od 2006r. i wartościowe ruchomości byłyby przedmiotem zajęcia na wcześniejszym etapie egzekucji obowiązku pieniężnego. Ponadto przedmiotów wartościowych określonych w pozwie nie ujawniono w protokole czynności egzekucyjnych podjętych przy wykonaniu obowiązku opróżnienia lokalu. Stwierdzenie o militariach dotyczyło miniatur i nie stwierdzono posiadania przez dłużnika szabli ani też wartościowego zegarka, tablo medalowego, ekspresu czy miksera lub wartościowej katany. Meble zaś określono już jako zniszczone i brudne. Przeprowadzając egzekucję opróżnienia lokalu, komornik usuwa ruchomości niebędące przedmiotem egzekucji i oddaje je dłużnikowi, jeżeli był on obecny przy tych czynnościach (tak jak w tym przypadku). Gdyby zaś to nie było możliwe, ustanawia dozorcę. Protokół czynności komornika wskazuje, że pod dozór wierzyciela oddano tylko meble kuchenne i ruchomości z piwnicy. Za sposób dozoru odpowiada dozorca (w tym przypadku wierzyciel) a nie komornik. Ruchomości zaś przeniesione na W. zostały odebrane przez dłużnika. Szafa z przedpokoju miała zostać wyrzucona na śmietnik. Protokół czynności to dokument urzędowy tworzący domniemanie, że jego treść jest zgodna z rzeczywistym porządkiem czynności. Powód nie zgłosił zastrzeżeń do tego protokołu, nie wnosił też o sprostowanie protokołu. Jeżeli więc na etapie wstępnym egzekucji powód nie dysponował wartościowymi przedmiotami to badanie przebiegu transportu nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Ponadto zeznania świadka Z. J. i powoda miały dowodzić braku pouczeń (k.58) a nie utraty ruchomości. Uzupełnianie więc postępowania dowodowego w tym kierunku na etapie postępowania apelacyjnego nie miało uzasadnienia procesowego.

Bezprzedmiotowe więc stało się zbadanie pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, w tym związku przyczynowo- skutkowego.

Prawidłowe też było oddalenie powództwa przeciwegzekucyjnego. Obowiązek opróżnienia lokalu egzekwowany był na podstawie tytułu wykonawczego w postaci postanowienia z dnia 28 lipca 2015r. sygn. akt(...) na wnioski W. H. i I. H.. Te osoby z chwilą przysądzenia własności stały się wierzycielami w zakresie obowiązku określonego w art. 991§1 zdanie 2 k.p.c. Powództwo przewidziane w art. 840 § 1 k.p.c. powinno być wytoczone przeciwko wierzycielowi, a przy wielości wierzycieli, którym wspólnie przysługują uprawnienia wynikające z tytułu wykonawczego, powinno być wytoczone łącznie przeciwko wszystkim tym wierzycielom. Pozwany nie był więc legitymowany biernie.

Niezależnie od tego powództwo opozycyjne może być wytoczone przed wygaśnięciem wykonalności danego tytułu wykonawczego na skutek zupełnego zaspokojenia roszczenia. Skoro zaś eksmisja została wykonana zgodnie z tytułem wykonawczym (postanowieniem z dnia 28 lipca 2015r.), to nie jest możliwe uwzględnienie żądania pozbawienia wykonalności takiego tytułu.

W konsekwencji nie można podzielić zarzutu naruszenia art. 415 k.c. w zw. z art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Sąd Apelacyjny nie dostrzegł też naruszenia art. 840§1 k.p.c. w zw. z art. 840²k.p.c.

Z tych przyczyn apelację jako niezasadną oddalono na podstawie art. 385 k.p.c.

W oparciu o art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (t.j. Dz.U. 2018 r. poz. 1184 ze zm.) przyznano pełnomocnikowi powoda wynagrodzenie za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną P. J. (1) z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, przy zastosowaniu §2, §4, §8 pkt 6 i §16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016r. poz.1714 ze zm.).

SSA Jerzy Bess SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki